

Aan de gemeenteraad

Datum : 11 april 2023
Zaaknummer : 136082
Contactpersoon : Cile Schulz
Telefoonnummer : 026 3773571

Onderwerp: Inzet extra programmabudgetten cultuur

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit over hoe wij de extra programmamiddelen voor cultuur in gaan zetten, waarmee wij tevens uitvoering geven aan de motie 'Kaders voor cultuur- en evenementensubsidies'.

Inleiding

In de Begroting 2023 zijn extra structurele (€ 250.000,--) én incidentele (€ 500.000,--) middelen voor programmabudgetten cultuur vrijgemaakt. Tevens heeft uw raad met het vaststellen van deze begroting de motie '[Kaders voor cultuur- en evenementensubsidies](#)' (22M125) aangenomen. Hiermee vraagt u om voor de komende perspectiefnota met een voorstel te komen, waarin kaders op hoofdlijnen worden vastgesteld voor de in de begroting aangekondigde veranderingen in cultuursubsidies en evenementensubsidies. Met deze raadsbrief informeren wij u over de inzet van de extra middelen voor cultuur en daarmee over de uitvoering van motie 22M125. Wij beschouwen de motie hiermee als afgedaan.

Inzet extra programmabudgetten cultuur

We gaan hierna in op de inzet van de extra middelen voor cultuurprogrammering voor dit jaar en komende jaren. Bij de gemaakte keuzes hebben wij ons laten leiden door de eerder aangegeven doelen voor de inzet van de middelen:

- *Crossovers* en experimenten: deze houden de cultuursector bruisend, levendig en aantrekkelijk. Dat vinden wij belangrijk.
- We willen voldoende aanbod op het gebied van literatuur en *spoken word*.
- Vanwege de toenemende polarisatie moet er in Arnhem ruimte zijn waar we met elkaar in debat kunnen gaan.
- Extra programmabudgetten o.a. voor beginnende makers (ophoging budget regeling Stroomversneller), voor meer gevorderde makers (ophoging budget regeling Producties Evenementen Festivals), en voor initiatieven op het snijvlak met het sociale domein en de breedtekunst.

Ook de motie geeft een richting aan voor de inzet van deze middelen: er wordt opgeroepen om een koppeling te maken met de doelen van het cultuurbeleid (*STROOM*) en in ieder geval aandacht te geven aan versterking op het gebied van breedtekunst, tot nu toe onderbelichte kunstdisciplines en extra ondersteuning voor beginnende makers.

Consequenties

Met het voorstel koppelen we de extra middelen aan de drie doelstellingen van de Arnhemse cultuurnota *STROOM*:

- *verbreding van cultuurbereik en -participatie;*
- *versterken van de culturele infrastructuur;*
- *profilering en vitalisering van Arnhem als cultuur- en creatieve stad.*

We zetten de middelen breed in, op meerdere plekken in de Arnhemse infrastructuur, waardoor ze ten goede komen aan zoveel mogelijk inwoners van Arnhem (en de regio), inclusief de makers en beoefenaars. Zo stimuleren wij het beoefenen van amateur- en breedtekunst door te zorgen voor voldoende mogelijkheden voor presentatie (podia, festival). We geven ruimte aan nieuwe stromingen, experiment en crossovers in het cultuuraanbod, zoals spoken word, literatuur, nieuwe muziek-, theater- en dansvormen, digitale en mediakunst en jongerencultuur. We geven ook extra ondersteuning aan initiatieven die kunst en cultuur verbinden met andere domeinen. Zo koppelen we de creativiteit van onze kunstenaars en makers aan maatschappelijke vraagstukken. We vinden het belangrijk dat talent in onze stad de kans krijgt zich te ontwikkelen en te professionaliseren, maar hebben ook aandacht voor makers in het middensegment die al enige tijd een beroepspraktijk hebben. Ook ondersteunen we de Cultuur Academy in haar verdere ontwikkeling en geven een impuls aan het debat in de stad om daarmee de toenemende tweedeling en polarisatie tegen te gaan.

Hieronder geven we aan hoe we de programmabudgetten concreet inzetten. In de tabel wordt aangegeven of dit structureel of incidenteel is.

Breedtekunst presentatie

De huidige amateurkunstregeling voorziet in de instandhouding van amateurkunstverenigingen. Bij de reguliere subsidieregelingen voor Producties, Evenementen en Festivals (PEF 2 en 3) vallen de amateurkunstverenigingen vaak buiten de boot, omdat zij binnen het grote aantal aanvragen concurrentie ondervinden van instellingen van professionele kunsten. Daarom roepen we een apart budget van € 60.000,-- in het leven voor presentaties van breedtekunst.

Festival breedtekunst

De breedtekunstsector heeft aangegeven behoefte te hebben aan een jaarlijks breedtekunsthoeveelheid om zo de zichtbaarheid te verhogen en de grote variëteit van de breedtekunst voor het voetlicht te brengen. Deelnemende podia krijgen hierdoor ander publiek binnen, wat bijdraagt aan het streven naar breder en meer divers publieksbereik. Het budget voor 2023 willen wij inzetten voor een kwartiermaker die een

eerste editie in 2024 opzet en realiseert. We gaan ervanuit dat na een eerste editie ook andere middelen, bijvoorbeeld van Fonds Cultuurparticipatie, voor een vervolg kunnen worden aangetrokken. Daarom wordt het budget na de eerste twee jaren wat lager (van € 50.000,-- naar € 30.000,--).

Impuls crossovers & experiment in het cultuuraanbod

We geven ruimte aan nieuwe stromingen, experiment en crossovers in het cultuuraanbod, zoals spoken word, literatuur, nieuwe muziek-, theater- en dansvormen, digitale en mediakunst, jongerencultuur. Hiermee sluit het cultuuraanbod in de stad beter aan op de interesses en behoeften van een meer divers publiek. We geven een impuls aan zowel de presentatie als productie:

- Gedurende 4 jaar presentatiemogelijkheid creëren waar diverse initiatieven terecht kunnen (€ 50.000,--). Bijvoorbeeld programmering op een of meerdere podia en/of een festival. Middelen in 2023 inzetten voor kwartiermaker en programmeerbudget.
- Aan het budget voor de subsidieregeling culturele Producties, Evenementen en Festivals (PEF2) € 50.000,-- toevoegen en labelen voor productieactiviteiten.

Verbinding kunst en cultuur met andere domeinen

We geven ook extra ondersteuning aan initiatieven die kunst en cultuur verbinden met andere domeinen en bijdragen aan maatschappelijke opgaven. Zo koppelen we de creativiteit van onze kunstenaars en makers aan maatschappelijke vraagstukken. We zetten een budget van € 100.000,--opgavegericht in middels het verstrekken van opdrachten, bijvoorbeeld gekoppeld aan de Pedagogische Wijk en Arnhem Oost. We doen dit in samenwerking met de Teams Leefomgeving en met cofinanciering van onder andere de domeinen Jeugd, Welzijn en de wijken.

Debat in de stad

We geven een impuls aan het debat in de stad om daarmee de toenemende tweedeling en polarisatie tegen te gaan. Het is belangrijk dat mensen elkaar vinden en in gesprek met elkaar gaan en blijven. Er gebeurt op dat vlak al het nodige in de stad, dat willen we meer zichtbaar maken en aanvullen met nieuwe debatactiviteiten, verspreid over de stad – ook op wijkniveau. Daarbij kunnen bibliotheek, filmhuis, museum, diverse podia en gezelschappen de programmering van debat verrijken met randprogramma (films, lezingen, voorstellingen, performances, etc.) en uiteraard een rol spelen als podium voor debat. In Den Haag heeft deze opzet goed gewerkt, zie [Welkom bij Spreek | Spreek | Den Haag in Debat](#).

We stimuleren en ondersteunen de komende jaren zowel de presentatie als productie van debat, waarvan de eerste twee jaar met een extra impuls (€ 100.000,-- en daarna € 50.000,--):

- o Opzet van een online, actueel platform van de gezamenlijke instellingen die actief zijn op dit gebied (ook incidenteel). Daarnaast coördinatie van het stadsbrede programma: wat ontbreekt nog (bijv. het sociaal-maatschappelijke debat) en daar actief op inspelen.
- o Programmageld voor nieuwe initiatieven/activiteiten. Aparte regeling voor opstellen, beoordeling en budgetmandaat bij coördinator van het platform.

Verdere professionalisering van de fusieorganisatie Cultuur Academy

Cultuur Academy is het platform voor de cultuurprofessional in de regio Arnhem en Nijmegen dat zich inzet voor het collectief versterken van de sector door professionalisering. De organisatie is ontstaan uit een fusie tussen het Arnhemse Schakel025 en de Nijmeegse Cultuur Academy. Het subsidiebedrag wordt aangepast naar aanleiding van afspraken uit het fusietraject. Daarnaast wordt voor de coördinator van de subsidieregeling Stroomversneller budget beschikbaar gesteld. Deze regeling ondersteunt op een laagdrempelige manier vooral beginnende makers in hun ontwikkeling door ze ruimte te geven voor experiment. De coördinator heeft naast het uitvoeren van de regeling Stroomversneller ook de rol van aanjager en verbinder in het culturele veld en maakt deel uit van het programmateam van Cultuur Academy. In totaal gaat het om € 70.000,--.

Verhoging budget Stroomversneller

Binnen de subsidie voor de Cultuur Academy is nu een budget van € 40.000 voor de regeling Stroomversneller beschikbaar. Dit bedrag is niet verhoogd sinds de instelling van de regeling in 2019 (met uitzondering van incidentele coronamiddelen). De regeling voorziet in een behoefte bij vooral afgestudeerde studenten van ArtEZ die met de subsidie een impuls kunnen geven aan de opbouw van hun beroepspraktijk. De laagdrempeligheid en snelle doorloop van het aanvraagproces maakt de regeling toegankelijk voor een brede doelgroep van jonge of beginnende makers. De keerzijde van de populariteit is dat het huidige budget niet toereikend is om alle positief beoordeelde aanvragen te honoreren. We verhogen dit daarom met € 60.000,--

Ophoging budget subsidieregeling artistieke Producties, Evenementen en Festivals

Deze regeling is belangrijk voor makers in het middensegment die al enige tijd een beroepspraktijk hebben. De regeling ondersteunt hun ontwikkeling met meerjarige subsidies (2 tot 4 jaar) en sluit daarbij ook aan op landelijke subsidies (rijksfondsen) voor dit segment. Het budget wordt structureel overvraagd, waardoor een belangrijk aantal positief beoordeelde aanvragen niet gehonoreerd kan worden. In 2023 en 2024 is dit incidenteel budget opgehoogd vanuit coronamiddelen; vanaf 2025 gebeurt dit met de extra programmabudgetten (€ 150.000,--). De verhoging van het budget draagt ook bij aan het tegemoetkomen aan de eis aan de instellingen om de culturele codes, waaronder de Fair Practicecode, toe te passen.

Ophoging budget subsidieregeling culturele Producties, Evenementen en Festivals

Door de stijgende inflatie kunnen subsidieaanvragers minder doen met de toegezegde bedragen. Bij de subsidieregeling voor (kleinere) culturele Producties en Festivals (PEF2), die elk half jaar kan worden aangevraagd, laat zich dat goed voelen. Aanvragers zijn vooral jonge makers die eerste of vervolgstappen zetten in hun professionele carrière. Hiermee vormen ze de voedingsbodem voor de groei en bloei van het culturele veld in Arnhem. Talentontwikkeling is een belangrijke pijler van deze regeling. Wij laten het maximaal aan te vragen bedrag stijgen van € 10.000 naar € 11.000 en hogen daarmee het budget op. Hiervoor is € 30.000,-- nodig. Daarnaast zetten we met ingang van 2024 incidentele middelen in om méér positief beoordeelde aanvragers te honoreren (€ 50.000,--).

Presentatieplek voor beeldende kunst

In de Arnhemse culturele infrastructuur ontbrak de structurele ondersteuning van een klein en middenpodium voor de beeldende kunst. Dat maakte de infrastructuur voor beeldende kunst fragiel. In de Sectoranalyse Beeldende Kunst (2019) kwam ook het ontbreken van een presentatiefunctie naar voren. Door ruimte te maken binnen onze meerjarenavoorzieningen voor een klein podium voor beeldende kunst, geconcentreerd op net afgestudeerde kunstenaars, hebben we onze culturele infrastructuur versterkt. Stichting Omstand heeft in 2022 een meerjarige opdracht gekregen om deze functie uit te oefenen. In 2023 en 2024 is de opdracht uit coronagelden gefinancierd. In 2025 en 2026 gebeurt dit uit deze incidentele middelen (€ 50.000,-).

Transitie State of Fashion

Adviesbureau BMC heeft geadviseerd de huidige stichting om te vormen tot stichting State of Fashion en voor Sonsbeek een nieuwe stichting op te richten. Voor de transitie van State of Fashion naar een toekomstbestendige organisatie is voor 2023 en 2024 incidenteel € 80.000 nodig (implementatie van codes, zoals Fair Practice, opbouw van eigen vermogen en beperkte stijging beheerlasten). In deze periode - waarin ook de aanvraag voor de nieuwe BIS-periode moet worden ingediend - wordt bovendien gezien of en wat er mogelijk structureel nodig is.

Vernieuwing cultuurbeleid

De cultuurnota *STROOM* dateert uit 2012. Na actualiseringen van de nota in 2016 en 2020 is de tijd rijp voor vernieuwing van het cultuurbeleid. De maatschappij verandert snel en als gevolg hiervan én als reactie hierop gaan ook de ontwikkelingen in de cultuursector snel. Daarnaast heeft de raad geconstateerd dat bepaalde segmenten in de sector onderbelicht zijn in het huidige beleid. Reden genoeg om het huidige cultuurbeleid samen met de stad opnieuw tegen het licht te houden en waar nodig aan te passen. Hiermee wordt gestart in de tweede helft van 2023 en het proces zal zijn beslag krijgen in 2024. De middelen (€ 50.000,-) zijn onder andere bedoeld voor procesbegeleiding met de culturele sector en inhuur externe expertise voor actuele vraagstukken.

Cofinanciering subsidieregeling herdenking slavernijverleden

De raad heeft op 29 maart jl. motie 23M02 aangenomen, waarin wordt opgeroepen een tijdelijke subsidieregeling in te stellen voor initiatieven in het herdenkingsjaar 2023. Kunst en cultuur kunnen hier middel tot bewustwording zijn. Hiervoor hebben we € 50.000,- gereserveerd, cofinanciering met Inclusie.

Met deze inzet van de extra middelen zorgen we ervoor dat kunst en cultuur toegankelijk en bereikbaar blijven voor iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of inkomen, zodat iedereen in de stad op ieder niveau mee kan doen. We zetten kunst en cultuur in om de stad levendig en leefbaar te houden, juist ook op plekken waar de leefbaarheid onder druk staat.

Tabel meerjarig overzicht inzet extra programmabudget (structureel / incidenteel)

Doel / maatregel	2023	2024	2025	2026	Structureel / Incidenteel
Breedtekunst presentatie	60.000	60.000	60.000	60.000	I
Festival Breedtekunst	50.000	50.000	30.000	30.000	I
Impuls crossovers & experiment	100.000	100.000	100.000	100.000	I
Verbinding kunst en cultuur met andere domeinen	100.000	100.000	100.000	100.000	I
Debat in de stad	100.000	100.000	50.000	50.000	I
Verdere professionalisering Cultuur Academy	70.000	70.000	70.000	70.000	S
Verhoging budget Stroomversneller	60.000	60.000	60.000	60.000	I
Ophoging budget subsidieregeling artistieke Producties, Evenementen en Festivals			150.000	150.000	S
Ophoging budget subsidieregeling culturele Producties, Evenementen en Festivals (inflatie)	30.000	30.000	30.000	30.000	S
Ophoging budget subsidieregeling culturele Producties, Evenementen en Festivals (meer aanvragen)		50.000	50.000	50.000	I
Presentatieplek beeldende kunst			50.000	50.000	I
Transitie State of Fashion	80.000	80.000			I
Vernieuwing cultuurbeleid	50.000	50.000			I
Cofinanciering subsidieregeling herdenking slavernijverleden	50.000				I
Totaal	750.000	750.000	750.000	750.000	

Met dit voorstel geven wij uitvoering aan motie 22M125 'Kaders voor cultuur- en evenementen-subsidies'. Op 10 januari 2023 bent u reeds geïnformeerd over het besluit tot het verhogen van het aan te vragen maximale percentage binnen het evenementenbudget van 25% naar 40% ([Raadsbrief Subsidieregeling Producties Evenementen en Festivals](#)). Daarmee is uitvoering gegeven aan dat deel van de motie dat het evenementenbeleid betreft.

Datum : 11 april 2023
Zaaknummer : 136082
Pagina : 7

Communicatie

Wij zullen de culturele sector informeren over deze voorgenomen inzet van middelen. In het najaar van 2023 gaan wij in gesprek met het culturele veld in het kader van de vernieuwing van het cultuurbeleid. De inzet van deze programmamiddelen zal onderdeel zijn van dit gesprek, wat mogelijk kan leiden tot verschuivingen van de inzet in de komende jaren. Mocht dat het geval zijn, dan zullen wij u hierover te zijner tijd informeren.

Hierbij laten wij u tevens weten dat wij u binnenkort zullen informeren over de stand van zaken rond de realisatie van een nieuw cultureel centrum in Zuid.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch